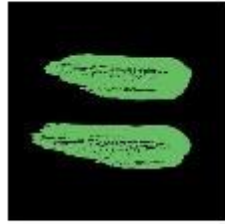

מערך הסברה לבני נוער וספורטאים צעירים

**WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY**

play true

מהי WADA?

מסייעים לספורטאים לשחק משחק הוגן

הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים הוקמה בלונדון, שוויץ בשנת 1999 ומוכרת ברחבי העולם כ-WADA.

WADA הוקמה על מנת לקדם, לתאם ולנטר את המאבק נגד שימוש בסמים בספורט על כל צורותיו, והיא פועלת

במטרה לשמר את רוח הספורט.

המסר והלוגו של WADA

בדומה למרבית הארגונים, גם ל-WADA יש מסר ולוגו. המסר והלוגו של WADA מייצגים את ערכי רוח הספורט.

הסימן שווה (=) שברביוע השחור מייצג את ההגינות בספורט. הרביוע מייצג את החוקים שיש לציית להם בספורט.

גם הצבעים שנעשה בהם שימוש בלוגו נבחרו מסיבות אלה: שחור הוא הצבע שמייצג בדרך כלל את השופט. ירוק הוא הצבע של מגרש הספורט עבור ענפי ספורט רבים וכן הצבע המייצג בריאות.

המסר של WADA הוא "משחק הוגן". משחק הוגן, כמו רוח הספורט, מייצג את כל הערכים הטובים בספורט. כאשר ספורטאי טוען כי הוא משחק באופן הוגן, הוא מבטיח לשחק במסגרת החוקים ולהתחרות ללא שימוש בסמים.

הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים

שחקו משחק הוגן

יחידה 1 - בני נוער:

מהו שימוש בסמים בספורט (Doping)?

הקדמה

ביחידה זו יוצג לתלמידים נושא השימוש בסמים בספורט. התלמידים ישקלו מהו שימוש בסמים ויערכו סקירה היסטורית של נושא השימוש בסמים בספורט ותפקידו של נושא זה בהתפתחות התנועה נגד השימוש בסמים. כמו כן, התלמידים יכירו את סוגי הארגונים והמסמכים השולטים במלחמה נגד שימוש בסמים בספורט.

באילו נושאים תעסוק יחידה זו?

- מהו שימוש בסמים?
- מהי ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט?
- מהי ההיסטוריה של המלחמה נגד שימוש בסמים בספורט?
- מי נלחם נגד השימוש בסמים בספורט?
- מהם המסמכים החשובים השולטים במלחמה נגד השימוש בסמים?
- החוקים נגד השימוש בסמים זהים בכל המדינות ובכל ענפי הספורט על מנת להבטיח שהספורט יהיה הוגן עבור כל הספורטאים.

אילו פעילויות יוצגו ביחידה זו:

- הגדרת השימוש בסמים
- סקירה היסטורית של השימוש בסמים ומניעת השימוש בהם על ציר הזמן.

אילו מקורות נכללים ביחידה זו?

- תמסיר: מהו שימוש בסמים?
- תמסיר: ההגדרה הבין-לאומית לשימוש בסמים
- תמסיר: ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעתו
- תמסיר: לוח עובדות בנושא הקוד העולמי נגד שימוש בסמים
- תמסיר: לוח עובדות בנושא אמנה הבין-לאומית של אונסק"ו נגד השימוש בסמים בספורט
- תמסיר: מי ומי במניעת השימוש בסמים.

אילו מיומנות יופעלו במסגרת יחידה זו?

- הבנת הנקרא
- הבעה בכתב
- הבעה בעל פה
- למידה שיתופית
- חשיבה ביקורתית

שיעור 1: ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעתו

מטרה: מטרת שיעור זה היא להכיר לתלמידים את סוגיית השימוש בסמים. ההגדרה הבין-לאומית לשימוש בסמים בספורט תוצג בפני התלמידים.

החומרים הכלולים:

- גליון עבודה: מהו שימוש בסמים?
- תמסיר: ההגדרה הבין-לאומית לשימוש בסמים
- תמסיר: היסטוריה של שימוש בסמים ומניעתו

המטרה הלימודית:

- רכישת ידע בנושא השימוש בסמים ומניעתו.

מהו שימוש בסמים?

קדם-פעילות: יש לבקש מהתלמידים לערוך סיעור מוחות, עצמי או בקבוצות קטנות, בנושא משמעות המונח "שימוש בסמים". יחולק תמסיר שיסייע לתלמידים במהלך סיעור המוחות.

- בסעיף הראשון – "הגדרה", על התלמידים לנסח הגדרה לשימוש בסמים. במקרה זה אסור להם להשתמש במילון או בכל מקור מידע אחר. יש לעודד את התלמידים לכתוב הגדרה הדומה לזו הנמצאת במילון.
- בסעיף השני – "דוגמאות" על התלמידים לכתוב דוגמאות לחומרים אשר ספורטאי עשוי ליטול לשם שימוש בסמים.
- בסעיף השלישי – "דוגמאות למקרי שימוש בסמים" על התלמידים לתאר מקרים ספציפיים העולים בדעתם או להזכיר שמות של ספורטאים שנתפסו בשימוש בסמים.

יש לבקש מהתלמידים לדווח מה הם כתבו בדפים שלהם.

תגובות אפשריות עשויות לכלול:

הגדרה:

- נטילת תרופות, חומרים, סמים, תרופה שעשויה לגרום לך להיות ספורטאי טוב יותר
- נטילת סם אסור.

דוגמאות:

- סטרואידים
- hGH (הורמון גדילה אנושי)
- EPO
- מריחואנה
- מקרי שימוש בסמים:
- האצן הקנדי – בן ג'ונסון (1988)
- רוכב האופניים האמריקאי – טור דה פראנס: פלויד לנדיס (2006)
- שחקני בייסבול מליגת העל וספורטאים מזרח גרמנים בשנות השבעים והשמונים
- האצנית האמריקאית: מריון ג'ונס (2008)

הערה: ניתן גם לכלול מקרים מקומיים לשימוש בסמים. ניתן למצוא דוגמאות בוויקיפדיה (ראו קישור להלן). למרות שרשימה זו אינה רשמית או ממצה, היא מהווה מקור טוב למציאת דוגמאות על ספורטאים מקומיים שנבדקו והתקבלו תוצאות חיוביות או מענף ספורט פופולרי בקרב התלמידים.

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_athletes_found_guilty_of_using_banned_drugs

- **תחקור:** לאחר שהתלמידים שוחחו על הגדרת השימוש בסמים, יש לספק להם את ההגדרה של WADA (ההגדרה הבין-לאומית לשימוש בסמים).

- יש לבקש מהתלמידים לערוך השוואה בין ההגדרה שלהם לבין ההגדרה של WADA. יש להסב את תשומת לבם של התלמידים לעובדה כי השימוש בסמים כולל הרבה יותר מאשר אך ורק נטילת חומרים למטרת שיפור הביצועים.

לקבלת מידע נוסף: לקבלת מידע נוסף או תיעוד תומך בנושא הגדרת השימוש בסמים והפרות של החוק למניעת השימוש בסמים, יש לפנות אל הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים באתר האינטרנט של הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים -

<http://www.wada-ama.org/en/dynamic.ch2?pageCategory.id=250>

ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעתו

רקע – מאמינים כי תופעת השימוש בסמים הייתה חלק מעולם הספורט החל מימי יוון העתיקה.

- **פעילות:** יש לבקש מהתלמידים לקרוא את התמסיר המציג את ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעת השימוש בסמים וליצור ציר זמן המתאר את האירועים החשובים בהיסטוריה של השימוש ובמניעתו.
 - התלמידים יכולים לבחור את הפרשי הזמן עבור הצגת האירועים. הם יכולים להכין שני צירי זמן; הראשון עבור האירועים העיקריים בהיסטוריה של השימוש בסמים והשני עבור האירועים העיקריים בהיסטוריה של מניעת השימוש בסמים.
- **תחקור:** יש לבקש מהתלמידים להגיב לשני הנושאים הנ"ל. הם עשויים להבחין בעובדה שבמרבית המקרים הקהילה שהתנגדה לשימוש בסמים הייתה צריכה לנסות להדביק את הידע של קהילת המשתמשים בסמים.
- יש לשאול את התלמידים כיצד הם מרגישים בנוגע לשימוש בסמים לאחר שהם נחשפו להגדרה רחבה יותר.
 - האם הם חושבים שחוקי מניעת השימוש בסמים הוגנים?
 - יש לבקש מהם להתייחס לחוקים מנקודת המבט של ספורטאי שנענש ומנקודת המבט של ספורטאי המציית לחוקים.
 - מה יקרה אם כולם יחליטו להתעלם מהחוקים?

הערה: התלמידים יכולים להתייחס לסוגיה זו בצורות הבאות:

- אפשרות 1: תחקור כלל-כיתתי בעל פה כמתואר לעיל.
- אפשרות 2: חלוקת הכיתה לקבוצות קטנות לדיון בסוגיה. יש למנות תלמידים לכל צד – אלה החושבים כי הפרות חוקי מניעת שימוש בסמים כפי שפורטו בהגדרת "השימוש בסמים" הוגנים ואלה המאמינים כי חוקים אלה אינם הוגנים.
- אפשרות 3: לבקש מהתלמידים לכתוב את מחשבותיהם באמצעות חיבור חוות דעת בנושא – האם ההגדרה הבין-לאומית לשימוש בסמים הוגנת כלפי הספורטאים, ומתוך כך – מה דעתם על הפרות החוק למניעת שימוש בסמים כפי שפורטו לעיל.

הערה:

WADA תודה לכם אם חבריה יוכלו לראות או לקרוא את הדברים שבפי תלמידיכם. הרגישו חופשיים לשלוח את עבודתם הכתובה או את הדיונים המצולמים של תלמידיכם באמצעות דוא"ל info@wada-ama.org, באמצעות פקס (+1 514 904 4451) או באמצעות הדואר:

World Anti-Doping Agency

Attention: Education Department

Stock Exchange Tower

800 Place Victoria (Suite 1700)

PO Box 120

Montreal, QC

H4Z 1B7

שיעור 2: המשתתפים העיקריים במאבק נגד השימוש בסמים

מטרה: מטרת שיעור זה היא לערוך לתלמידים היכרות עם המאבק כנגד השימוש בסמים. התלמידים יכירו את סוגי הארגונים הנלחמים בשימוש בסמים ואת המסמכים החשובים השולטים במאבק. בעיקר יכירו התלמידים את הסוכנות למניעת השימוש בסמים (World Anti Doping Agency) ואת הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים (World Anti Doping Code).

החומרים הדרושים:

- תמסיר – לוח עובדות בנושא הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים.
- תמסיר – לוח עובדות על האמנה
- תמסיר – מי ומי במניעת שימוש בסמים.

המטרות הלימודיות:

- רכישת ידע בנושא המאבק נגד השימוש בסמים.
- רכישת ידע בנושא המסמכים החשובים השולטים במאבק נגד השימוש בסמים.

מי נאבק בשימוש בסמים?

רקע – קיימים סוגים רבים של ארגונים הנאבקים בשימוש בסמים. לכל ארגון יש תפקיד ספציפי שהוא ממלא במאבק וקווים מנחים המגדירים את תפקידו.

- **קדם-פעילות:** יש להזכיר לתלמידים כי בשיעור הקודם הם בחנו את הגדרת השימוש בסמים, ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעתו. בהיסטוריה זו נמנו מספר ארגונים הנוטלים חלק במאבק נגד השימוש בסמים. יש לשאול את התלמידים אם הם זוכרים את שמות הארגונים שהוזכרו:

- פדרציות בין-לאומיות: האיגוד הבין-לאומי של פדרציות אתלטיקה (IAAF), איגוד רוכבי האופניים הבין-לאומי (UCI), איגוד הכדורגל הבין-לאומי (FIFA)
- האמנה האולימפית הבין-לאומית (וועדה רפואית IOC)
- ממשלות (מדינות)
- הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים (WADA).

- יש להסביר לתלמידים כי זהו רק חלק קטן בנושא מניעת השימוש בסמים. יש להסביר לתלמידים כי קיימות שלוש קטגוריות של ארגונים הנאבקים בשימוש בסמים שלכל אחד מהם יש תפקיד ומסמכים שונים המכוונים את תפקידם או מתווים את המדיניות שלפיה עליהם לפעול. קטגוריות הארגונים הן:

- רשויות ציבוריות
 - ארגונים למניעת השימוש בסמים ייעודיים
- ארגוני ספורט

הערה: ניתן לספק לתלמידים במהלך שיעור זה תמסיר הכולל טבלה וכן מידע בנוגע לתפקידים ולאחריות WADA, ארגוני הספורט וכן ממשלות.

ספורט	מניעת השימוש בסמים	רשויות ציבוריות	
האמנה האולימפית הבין-לאומית (IOC); פדרציות בין-לאומיות (IF); ענפי ספורט עיקריים אחרים	סוכנות עולמית למניעת השימוש בסמים (WADA)	ארגון החינוך, המדע והתרבות של האומות המאוחדות (אונסק"ו)	בין-לאומי
הוועד האולימפי הלאומי (NOC); פדרציות לאומיות (NF)	ארגונים לאומיים למניעת השימוש בסמים (NADO); ארגונים אזוריים למניעת השימוש בסמים (RADO)	ממשלות לאומיות	לאומי

- יש להסביר לתלמידים כי ישנם שני סוגי מסמכים עיקריים המספקים לארגוני הספורט ולממשלות את הקווים המנחים למאבק בשימוש בסמים:
- **הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים:** מספק הנחיות לתנועת הספורט.
 - **האמנה הבין-לאומית של אונסק"ו נגד השימוש בסמים בספורט:** מספקת הנחיות למדינות.

הערה: ניתן לחלק לתלמידים במהלך שיעור זה תמסירים המספקים מידע עיקרי על הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים ועל האמנה הבין-לאומית של אונסק"ו נגד השימוש בסמים.

הקוד העולמי למניעת שימוש בסמים (קוד)	האמנה הבין-לאומית של אונסק"ו נגד השימוש בסמים בספורט (אמנה)
<p>כולל את האמנה האולימפית הבין-לאומית, האמנה הפארה-אולימפית הבין-לאומית, ארגונים לאומיים למניעת השימוש בסמים, פדרציות ספורט לאומיות, פדרציות ספורט בן-נלאומיות וארגוני ספורט עיקריים.</p>	<p>כולל רשויות ציבוריות</p>
<p>על מנת לקבל את הקוד, על הארגונים להבטיח כי יש להם חוקים למניעת השימוש בסמים העולים בקנה אחד עם הקוד.</p>	<p>רשויות ציבוריות מנסחות מדיניות וחקיקה על מנת ליישם את האמנה במדינה שלהן.</p>

בני נוער, יחידה 1: רוח הספורט

הקדמה

ביחידה זו יוצג בפני התלמידים נושא "רוח הספורט". התלמידים יקבלו עידוד לבחון את החשיבות של משחק הוגן ושל ההתנהגויות והערכים הנלווים לרוח הספורט. בסוף יחידה זו יכינו התלמידים התחייבות "משחק הוגן" ויחתמו עליו.

באילו נושאים תעסוק יחידה זו?

- מהו משחק הוגן
- מהי רוח הספורט
- כיצד מיישמים את ערכי רוח הספורט בכל היבטי החיים.

אילו פעילויות יוצגו ביחידה זו?

- בחינת התנהגויות "משחק" הנלווים לערכי רוח הספורט
- בחינת התנהגויות "חיי היום-יום" הנלווים לערכי רוח הספורט
- זיהוי ערכי רוח הספורט במסמך כתוב
- הכנת התחייבות "משחק הוגן" וחתימה עליו.

אילו מקורות נכללים ביחידה זו?

- גליונות עבודה "ערכי רוח הספורט" (טבלה מלאה וטבלה ריקה)
- גליונות עבודה "רוח הספורט בחיי היום-יום" (טבלה מלאה וטבלה ריקה)
- גליון עבודה "הפעלת רוח הספורט".

אילו מיומנות נפעיל במסגרת יחידה זו?

- חשיבה ביקורתית
- הבנת הנקרא
- ביטוי בכתב
- ביטוי בעל פה
- למידה שיתופית.

שיעור 1: היכרות עם ערכי רוח הספורט

מטרה – מטרת שיעור זה היא להכיר לתלמידים את רעיון רוח הספורט.

החומרים הכלולים

- גליונות עבודה "ערכי רוח הספורט" (טבלה מלאה וטבלה ריקה)

המטרה הלימודית

- רכישת ידע בנושא עקרונות רוח הספורט בהקשר של ספורט ופעילות גופנית
- יצירת קשרים בין ערכי רוח הספורט והיבטים אחרים בחיי התלמידים.

מהי רוח הספורט?

רקע – תכניות למניעת השימוש בסמים שואפות לשמר את הערך המהותי שבספורט. לעתים קרובות מתייחסים אל ערך מהותי זה כאל "רוח הספורט". רוח הספורט היא חגיגת הרוח, הגוף והנפש האנושיים.

– **פעילות:** מסבירים לתלמידים את 11 ערכי הליבה המאפיינים את רוח הספורט:

- מוסר, משחק הוגן ויושר
- בריאות
- מצוינות בביצועים
- אופי וחינוך
- הנאה ושמחה
- עבודת צוות
- מסירות ומחויבות
- מתן כבוד לחוקים ולכללים
- מתן כבוד לעצמי ולאחרים
- אומץ
- קהילה וסולידריות.

מהי המשמעות של כל אלה?

מבקשים מהתלמידים לשקול ערכים אלה באמצעות הפעילויות שלהלן:

1. התלמידים ימלאו את גליונות העבודה הריקים של "ערכי רוח הספורט" ויציגו דוגמאות התומכות כל אחד מ-11 הערכים המאפיינים את רוח הספורט או סותרות אותם.

הערה: ניתן למלא גליון עבודה זה במתכונת כתובה (ביחידים או בקבוצות קטנות) או רק לשוחח על הנושאים בע"פ (במליאה או בקבוצות קטנות).

2. יש לספק לתלמידים את הטבלה המלאה ולדון בה.

הערה: ניתן לדון בגליון זה במליאה כיתתית או בקבוצות קטנות.

התנהגויות חיוביות ברוח הספורט	התנהגויות בניגוד לרוח הספורט	ערכי רוח הספורט
אני משחק לפי הכללים תמיד	איני מכבד את חוקי המשחק. אני משחק כאשר אני נתפס מרמה.	מוסר, משחק הוגן ויושר
אני קשוב לגופי. אני אוכל היטב, ישן מספיק ואיני מגזים.	אני נוטל סיכונים כאשר אני עוסק בספורט. אני משחק למרות שאני פצוע או עייף.	בריאות
אני עושה תמיד כמיטב יכולתי. אני שמח כאשר אני מנצח, אולם איני נותן ליריבי להרגיש רע.	אני מוותר כאשר אני מפסיד או כאשר איני משחק טוב. אם איני משחק טוב אני הופך להיות תוקפני כלפי חבריי לקבוצה וכלפי יריביי.	מצוינות בביצועים
אני מהווה דוגמה טובה לחברי קבוצתי בכל הקשור למשחק הוגן. אני מודל טוב לחיקוי עבור שחקנים צעירים יותר. אני תמיד בשליטה גם כאשר אני מפסיד או איני משחק טוב.	אני מעודד אחרים לרמות יחד אתי או לא לשחק בצורה הוגנת.	אופי וחינוך
אני יודע שאיני יכול לנצח לבד. אנו מנצחים כקבוצה ומפסידים כקבוצה.	לעתים קרובות אני הופך להיות תוקפני כאשר אני משחק, דבר ההופך את הספורט למהנה פחות. אני נהיה כעוס ועצוב. לעתים אני פוגע באחרים (מבחינה גופנית או רגשית). אני משחק על מנת לנצח. איני נהנה עוד מהמשחק.	הנאה ושמחה
אני יודע שאיני יכול לנצח לבד. אנו מנצחים כקבוצה ומפסידים כקבוצה.	אני עושה דברים על המגרש אשר גורמים לי להיראות טוב, על אף שזה לא באמת טוב לקבוצה. אני מתרגז על חבריי לקבוצה מכיוון שאינם טובים כמוני.	עבודת צוות
אני מחוייב לספורט ולקבוצה שלי. אני משתתף בכל האימונים והמשחקים. אני עוזר לשחקנים צעירים ממני לשחק.	אני משחק רק במשחקים. איני מתאמן ואיני משתתף באימונים. איני משחק אלא אם אני חושב שאנו עשויים לנצח.	מסירות ומחוייבות
אני מכיר את החוקים. אני מכבד את החוקים ואת הממונים.	אני צורח על הממונים ועל המאמנים. אני מתעמת עם הקביעות הנעשות על ידי השופטים. איני מכבד סמכות.	מתן כבוד לחוקים ולכללים
אני נותן לאחרים להתייחס אליי בצורה רעה. אני מסייע לחבריי לקבוצה או ליריביי אם הם נופלים.	אני צורח על חבריי לקבוצה ועל יריביי. אני גס רוח. אני אגרסיבי.	מתן כבוד לעצמי ולאחרים
אני יודע שאיני יכול לנצח לבד. אנו מנצחים כקבוצה ומפסידים כקבוצה.	אני מדווח כאשר אני יודע שחבריי לקבוצה או היריב שלי אינם משחקים לפי הכללים. או מרמים.	אומץ
	אני מפלה שחקנים אחרים השונים ממני. איני משחק עם אנשים שאינם מיומנים כמוני. איני מדבר עם יריביי מחוץ למגרש.	קהילה וסולידריות

תחקור :

לאחר שהייתה לתלמידים הזדמנות להרהר בערכי רוח הספורט, יש לבקש מהם לחשוב על דוגמאות של התנהגויות או על סיפורים המשקפים את ערכי רוח הספורט (מחצר בית הספר, מחצר המשחקים או מתחרויות ספורט).

שיעור 2: משחקים במסגרת ערכי רוח הספורט

מטרה – מטרת שיעור זה היא לזהות את ערכי רוח הספורט בסיפורי משחק אמיתיים.

החומרים הכלולים

- גליון עבודה "הפעלת רוח הספורט"

המטרה הלימודית

- זיהוי ערכי רוח הספורט בסיפורי משחק אמיתיים
- חשיבה ביקורתית על התפקיד שערכי הספורט ממלאים.

סיפורי רוח הספורט

רקע – הוועידה הבין-לאומית למשחק הוגן מעניקה אותות הצטיינות ליחידים או לקבוצות עבור המחוייבות שלהם לערכי משחק הוגן. הוועידה מעניקה שלושה אותות הצטיינות:

1. גביע פייר דה קוברטון: מוענק עבור משחק הוגן למתחרים אשר הקריבו או סיכנו את סיכוייהם לנצח כאשר צייתו לא רק לחוקי המשחק הספורטיבי אלא גם לחוקים ה"בלתי כתובים".

2. גביע ז'אן בורטרה: מוענק עבור התנהגות ספורטיבית כללית במהלך כל הקריירה הספורטיבית, המצוינת על ידי רוח משחק הוגן עקבית ויוצאת מן הכלל.

גביע ווילי דאום: מוענק עבור פעילות שמטרתה לקדם משחק הוגן, לדוגמה ארגון מערכות, הרצאות, ספרים, מאמרים, דיווחים או הערות במדיה באופן לאומי או מקומי.

בין הספורטאים שזכו באותות בתקופה האחרונה היו המתעמל הרוסי אלכסיי נמוב שהרגיע אוהדים לאחר שהוענק לו ציון נמוך במשחקים האולימפיים באתונה 2004; שחקן הרוגבי מניו-זילנד טנה אומגה שעצר במהלך משחק כדי לסייע ליריב שנפצע; ושחקן נבחרת הכדורגל של דנמרק שבעט בכוונה מחוץ לשער בבעיטת פנדל לאחר שיריב אירני הרים את הכדור על מנת להגיש אותו לשופט בעקבות שריקה (במשחקית) של אוהד.

לקבלת מידע נוסף על ועידת המשחק ההוגן הבינ"ל, ניתן לבקר באתר האינטרנט, הכולל גם את שמות כל מקבלי אותות ההצטיינות:

<http://www.fairplayinternational.org/>

פעילות:

הסיפורים הבאים מדגימים את האידיאלים של רוח הספורט. יש לבקש מהתלמידים להסביר מדוע סיפורים אלה מהווים דוגמאות טובות לרוח הספורט ולהשתמש בתוך כך ב-11 ערכי רוח הספורט הבאים:

- מוסר, משחק הוגן ויושר
- בריאות
- מצויינות בביצועים
- אופי וחינוך
- הנאה ושמחה
- עבודת צוות
- מסירות ומחוייבות
- מתן כבוד לחוקים ולכללים
- מתן כבוד לעצמי ולאחרים
- אומץ
- קהילה וסולידריות

הערה:

ניתן לבקש מהתלמידים לזהות את האידיאלים בכל הסיפורים או להקצות סיפור אחד לתלמיד יחיד או לקבוצת תלמידים. הסיפורים ו-11 ערכי רוח הספורט נכללים בגליון העבודה. המפתח לתשובה מופיע למטה. אם התלמידים מקשרים בין הערך לסיפור, כדאי לקבל את תשובתם. ניתן לכלול דוגמאות מקומיות של רוח ספורט בפעולה, בין אם זה ברמת הקהילה, המועדון או ברמת קבוצות ספורט העלית.

יתור על מדליית כסף על מנת להציל חיים

המשחקים האולימפיים, קיץ 1988

לורנס למיו היה שייט אולימפי מקנדה. במהלך המשחקים האולימפיים בשנת 1988, לורנס היה בדרכו לזכות במדליית הכסף, כאשר הבחין באחד היריבים שלו – שייט מסינגפור – נופל מסירתו. השייט נפצע והתקשה לשמור על ראשו מעל המים. לורנס נטש את המירוץ על מנת להציל את יריבו.

לורנס לא זכה במדליית הכסף באותו מירוץ. הוא סיים במקום ה-22. במהלך טקס הסיום ניתנה ללורנס מדליית "פייר דה קוברטן" כאות לספורטיביות.

המפתח לתשובה

- כבוד לאחרים: לורנס העדיף להציל את חיי יריבו על פני זכייה במדלייה.
- אומץ: לורנס היה צריך להיות אמיץ על מנת לסכן את הקריירה שלו ואולי אף את חייו על מנת להציל את חיי יריבו.
- אופי: לורנס הוא מודל מצוין לחיקוי.

סיוע ליריב בעת צרה

המשחקים האולימפיים, 1936

ג'סי אוונס היה כוכב אתלטיקה מצליח מאוד מארה"ב. היריב העיקרי של אוונס במשחקים האולימפיים בשנת 1936 היה הגרמני לוך לונג. לוך היה אתלט גרמני והיו לו סיכויים גבוהים ביותר לזכות במדליית זהב בקפיצה לרוחק.

אוונס פסל בשתי הקפיצות הראשונות שלו, ואילו עבר את קו הקפיצה היה נפסל שוב. הוא חשש מאוד והופעל עליו לחץ רב.

לוך ניגש אל אוונס, הציג את עצמו והציע לו לנסות לקפוץ מספר סנטימטרים מהקו. מאחר שאוונס זינק כמעט תמיד רחוק יותר ממרחק המינימום הנדרש, ההצעה של לוך הייתה יכולה לעזור לו שלא להיפסל ולעלות למקצה הבא.

ההצעה אכן התקבלה ואוונס הצליח. בסופו של דבר ג'סי אוונס זכה במדליית הזהב ואף שבר את השיא של לוך.

לוך היה האדם הראשון אשר בירך את אוונס על זכייתו ושני הגברים ירדו מהמסלול שלובי זרוע.

המפתח לתשובה

- מחוייבות לספורט: לוך לונג העדיף לעזור ליריב בעזרת הטכניקה שלו על פני זכייה במקום ראשון.
- כבוד לאחרים: לוך סייע ליריבו והיה הראשון לברך אותו כאשר הוא זכה בתחרות.
- אומץ: לוך סיכן את זכייתו בתחרות כאשר עזר לג'סי, ודבר זה היה כרוך באומץ לב.

– אופי: לוץ הוא מודל מצוין לחיקוי. הוא הראה שזכייה אינה הכול, כי המפתח למשחק הוא הנאה ובמשחק או בתחרות יש לעשות כמיטב יכולתך לעזור לאחרים.

"הדבר היחיד שיכולתי לעשות על מנת לשמור על היושרה שלי"

תחרות, 1985

רובן גונזלס היה שחקן Racquetball (משחק מחבט) מקצועי טוב מאוד. בתחרות בשנת 1985, רובן התמודד על תואר אלוף העולם. הייתה זו התמודדות קשה. כאשר הגיע לנקודת שובר שיוויון, רובן הצליח להנחית חבטה מנצחת. השופט קבע כי הייתה זו חבטה חוקית וכי היה זה משחק הוגן.

רובן ניצח בתחרות, אולם הוא היסס. הוא פנה ליריבו ולשופט והצהיר כי הכדור ניתר על הרצפה. בסופו של דבר יריבו של רובן הוכרז כמנצח בתחרות.

"זה היה הדבר היחיד שיכולתי לעשות על מנת לשמור על היושרה שלי" אמר רובן לאחר התחרות.

המפתח לתשובה:

- יושר ומשחק הוגן: רובן היה ישר כאשר אמר לשופט כי הכדור ניתר על הרצפה, ולכן הייתה זו חבטה לא חוקית.
- מחויבות לספורט: רובן שם את החוקים ואת היושרה בספורט מעל התואר של אלוף העולם.
- כבוד לאחרים: רובן כיבד את יריבו ואת חוקי המשחק מספיק על מנת להודות כי החבטה לא הייתה חוקית ובכך לוותר על התואר.
- אומץ: הוויתור על זכייתו של רובן היה כרוך באומץ לב.
- אופי: רובן הוא מודל מצוין לחיקוי, שכן הוא הראה שהתמודדות במסגרת חוקי הספורט חשובה יותר מהניצחון.

"אם אתם מנצחים, אך לא מסייעים למישהו כאשר הייתם צריכים לעשות כן, איזה ניצחון הוא זה?"

משחקי החורף האולימפיים, 2006 (טורינו, איטליה)

שרה רנר, מתחרה קנדית, הובילה במהלך תחרות מקצה הנשים של ספרינט סקי למרחקים במשחקי החורף האולימפיים בטורינו שאיטליה, כשלפתע נשבר מוט הסקי השמאלי שלה. תוך שניות חלפו על פניה שלוש מתחרות אחרות ונדמה היה כאילו התחרות נגמרה עברה.

בירנר האקנסמון (Bjoernar Haakensmoen), מאמן קרוס-סקי מנורבגיה, צעד לפניו, הושיט לרנר מוט סקי והיא יכלה להמשיך בתחרות. בסופו של דבר קבוצתה של רנר (קנדה) זכתה במדליית הכסף.

המפתח לתשובה:

- אומץ: כאשר נתן לשרה את מוט הסקי, ביורנר סיכן באופן פוטנציאלי את הקריירה שלו, כיוון שאזרחי ארצו והספורטאים הנורבגים עשויים היו להתעלם ממנו או לדחות אותו.
- אופי: ביורנר הוא מודל מצוין לחיקוי. הוא הראה כי סיוע לספורטאי בעת מצוקה מתוך שמירה על ספורט שיווינוי, אף אם הוא כרוך בכך ששקבוצתו לא תנצח, הוא ערך חשוב ביותר.
- כבוד לאחרים: ביורנר סייע ליריבה כאשר הייתה זקוקה לכך מאוד.
- מחויבות לספורט: בפעולותיו ביורנר הבטיח שענף הספורט שלו יפעל בצורה נאותה וזה היה חשוב יותר מאשר ניצחון או הפסד.

תחקור:

בכל הסיפורים מישהו סיכן הכול על מנת לסייע ליריבו ולשמור על היושרה הספורטיבית שלו. בכל המקרים האתלט או המאמן ויתר על משהו על מנת לסייע לאחר: לוץ הפסיד את מדליית הזהב ואת השיא שלו, לורנס הפסיד את מדליית הכסף, רובן הפסיד את תואר אלוף העולם וקבוצתו של ביורנר החמיצה את דוכן המנצחים.

התלמידים עשויים לחשוב כי הסיכון אינו שווה זאת, אולם כל האתלטים בדוגמאות שהוצגו האמינו כי חשוב יותר לחיות ולהתחרות במסגרת רוח הספורט והם זכו להכרה בשל כך. אין זה אלא צירוף מקרים שבכל הדוגמאות שלעיל אתלט היה צריך לוותר על משהו או להפסיד בתחרות על מנת להציג לדוגמה את רוח הספורט. כמובן שלא תמיד זהו המקרה. אתלט יכול להיות מנצח ועדיין לגלם ערכים חשובים אלה.

לקבלת מידע נוסף: לקבלת תיאור ענפי הספורט או הדיסציפלינות המצוינות בסיפורים שלעיל אנא בקרו באתרי האינטרנט:

הוועד האולימפי - http://www.olympic.org/uk/sports/index_uk.asp

פדרציות אגודות האתלטים הבין-לאומית <http://www.iaaf.org/theSport/whatisathletics/index.html>

פדרציית הרקטבול הבין-לאומית <http://www.internationalracquetball.com/>

פדרציית הסקי הבין-לאומית - <http://www.fis-ski.com/>

שיעור 3: יישום ערכי רוח הספורט במסגרת היום-יום

מטרה: מטרת שיעור זה היא ליצור קשר בין ערכי רוח הספורט הנלמדים בשיעור 1 ובין חיי היום-יום של התלמידים. יתר על כן, שיעור זה יעזור לתלמידים להבין מדוע חשוב לגלם את ערכי רוח הספורט בחייהם.

החומרים הכלולים

- גליון עבודה "רוח הספורט בחיי היום-יום" (טבלה מלאה וטבלה ריקה)

המטרה הלימודית

- יצירת קשרים בין ערכי רוח הספורט לבין תחומי חיים אחרים
- חשיבה ביקורתית על התפקיד שערכי רוח הספורט ממלאים בספורט ובתחומי חיים אחרים.

רוח הספורט – למה שיהיה לנו אכפת?

רקע - בשיעור 1 הוצגו בפני התלמידים 11 ערכים (ראה להלן) המאפיינים את רוח הספורט. תלמידים עשויים להאמין כי מכיוון שאין להם עניין או שאינם משתתפים בספורט או שלעולם לא יהפכו להיות ספורטאי-על, רוח הספורט אינה משפיעה עליהם. חשוב שהתלמידים יבינו כי ערכים אלה אינם מוגבלים רק לספורט. ביחידה זו אנו משתמשים בספורט רק כנושא על מנת להדגיש ערכים אלה, אולם הם חלים גם בחיי היום-יום שלנו.

ערכי רוח הספורט:

- מוסר, משחק הוגן ויושר
- בריאות
- מצוינות בביצועים
- אופי וחינוך
- הנאה ושמחה
- עבודת צוות
- מסירות ומחוייבות
- מתן כבוד לחוקים ולכללים
- מתן כבוד לעצמי ולאחרים
- אומץ
- קהילה וסולידריות

פעילות: איזה תפקיד ממלאים 11 ערכי רוח הספורט בחייך? מדוע הם חשובים?

יש להסביר לתלמידים כי עד עתה בחנו את הערכים מנקודת מבט ספורטיבית, אולם ערכים אלה ממלאים תפקיד גם בחיי היום-יום שלהם. כיצד?

- בשיעור 1 התלמידים הציגו בטבלה דוגמאות להתנהגות טובה ורעה הקשורה לכל אחד מ-11 ערכי רוח הספורט. כעת יש לבקש מהם למלא את הטבלה בדוגמאות של פעילויות בחיי היום-יום שלהם המגלמות ערכים אלה. בעמודה השנייה יכתבו התלמידים כיצד הם היו מצפים מאחרים לגלם ערכים אלה. לאחר שהתלמידים ישקלו מה יקרה אם הם או אחרים לא יצייתו לאותם ערכים, הם יכתבו את דעתם בעמודה השלישית.

הערה: כפי שנעשה בשיעור 1, תלמידים יכולים למלא את הטבלה בעצמם או בקבוצות קטנות או ניתן לבקש מהם למלא את הטבלה שלהלן ולדון או להסביר את התוכן (במליאה כיתתית או בקבוצות קטנות).

מהן ההשלכות כאשר הערכים אינם קיימים?	מה אני מצפה מאחרים?	מה אני יכול לעשות?	ערכי רוח הספורט
אם כולם ירמו במבחן אף אחד לא יידע כמה הם באמת למדו.	אני מצפה מאחרים לא לרמות. אני מצפה שאחרים יקיימו הבטחות שהם נתנו לי.	אני מרמה במבחנים. אני מקיים הבטחות שאני נותן לחבריי ולמשפחתי.	מוסר, משחק הוגן ויושר
אם כולם יהיו חולים או עייפים כל הזמן, שום דבר לא יעשה.	אני מצפה מאחרים שידאגו לעצמם.	אני דואג לגופי. אני נח בצורה מספקת	בריאות
אם אף אחד לא יעשה כמיטב יכולתו, העבודה תהיה קשה יותר והמשחקים לא יהיו מהנים. אם אף אחד לא יעשה כמיטב יכולתו, התוצאות לא תהיינה טובות ולא יהיה במה להתגאות.	אני מצפה מעמיתיי לכיתה לעשות כמיטב יכולתם. כשאני משחק עם חבריי או כאשר אני עושה את שיעורי הבית עם חבריי לכיתה, אני מצפה מהם להשתדל.	אני משתדל כמיטב יכולתי בבית הספר. גם כשאני מצליח אני משתדל להצליח עוד יותר.	מצוינות בביצועים
אם לא נהיה סקרנים לגבי למידה של דברים חדשים ולא נחלוק את הידע שלנו עם אחרים, הימים לא יהיו מהנים ומעניינים כפי שהיו יכולים להיות.	אני מצפה מחבריי ומעמיתיי לכיתה שיתייחסו אליי בצורה הוגנת ושיסייעו לי במקרה שאזדקק לכך, בדיוק כפי שהייתי עוזר להם אם הם היו זקוקים לכך.	אני אוהב ללמוד דברים חדשים. אני מקשיב לאחרים על מנת שאוכל ללמוד יותר. אני מנסה לעזור לחבר לכיתה המתקשה בהבנת שיעורי הבית	אופי וחינוך
אם אין שמחה והנאה, כולם כעוסים ועצובים כל הזמן. העבודה קלה יותר לעשייה אם אנחנו במצב רוח טוב.	אני מצפה מחבריי להיות שמחים. אני מצפה מחבריי להיות חיוביים.	אני אוהב ליהנות. החיים מהנים יותר כשאני שמח. אני משתדל להביט על הצד החיובי של כל מצב רע. אני מנסה לעודד את חבריי כשהם עצובים.	הנאה ושמחה
אם לא עובדים עם אחרים, פעילויות יום-יומיות נעשות קשות יותר ואינן מהנות. אם אנשים אינם מסוגלים לעבוד יחד, ביצוע המטלות הופך לתוהו ובוהו, אי סדר ובלבול.	אני מצפה מחבריי לעזור לי כשאני זקוק לעזרה. אני מצפה מחבריי לעזור לאחרים.	אני אוהב לעזור לחבריי כשהם זקוקים לכך. אני עוזר לאנשים כשהם זקוקים לכך גם אם אינם חבריי.	עבודת צוות
אם אחרים לא יסיימו מטלות שנטלו על עצמם, יהיה קשה לבצע דברים.	אני מצפה מאחרים לסיים מטלה שהם התחילו בה. אני מצפה שאחרים לא יוותרו כאשר המטלה קשה לביצוע.	אני משתדל לסיים מטלה שהתחלתי גם אם היא קשה לעשייה או אם היא דורשת זמן ומאמצים מרובים.	מסירות ומחויבות
אם לא נציית לחוקים, אנו עלולים להיענש. אם לא יצייתו לחוקים, לא יהיה נעים ליטול חלק בפעילות כלשהי.	אני מצפה מחבריי לציית לחוקים. אני מצפה מחבריי לכיתה לציית לחוקי בית הספר.	אני מציית לחוקי בית הספר. אני מציית לחוקים בבית. אני מציית להוראות מוריי והוריי.	מתן כבוד לחוקים ולכללים

שיעור 4: התחייבות "משחק הוגן"

מטרה: המטרה של שיעור זה היא שהתלמידים ישקלו את חשיבות ערכי רוח הספורט ואת אימוצם בחיי היום-יום שלהם. דבר זה יעשה כאשר התלמידים ייצרו התחייבות "משחק הוגן" ויחתמו עליה.

החומרים הכלולים

- אין צורך בחומר מיוחד להשלמת פעילות זו.

המטרה הלימודית

- יישום ידע נרכש בנושא ערכי רוח הספורט באמצעות יצירת התחייבות "משחק הוגן".

כתיבת התחייבות "משחק הוגן":

רקע – המסר של הסוכנות למניעת השימוש בסמים (WADA) היא משחק הוגן. מסר זה יוצג בפני התלמידים ביחידה זו. בשיעור זה התלמידים יכתבו את התחייבות "משחק הוגן" שלהם ויציינו את מחוייבותם לערכי רוח הספורט.

– **קדם-פעילות:** יש לשאול את התלמידים מהי התחייבות או שבעה. יש להסביר לתלמידים כי יש תחומי מקצוע הדורשים מחבריהם, כגון פוליטיקאים, שופטים ורופאים להישבע או להתחייב. יש להסביר לתלמידים כי התחייבות פירושה הבטחה.

– **פעילות:** יש להסביר לתלמידים כי כעת תורם לכתוב התחייבות וכי ההתחייבות שלהם היא הבטחה לעשות כמיטב יכולתם לחיות לפי ערכי רוח הספורט.

הערה: ניתן לבצע פעילות זו ביחידים או בזוגות.

– התלמידים יתבקשו לבחור 5-7 ערכי ספורט המייצגים את האופן שבו הם חיים את חייהם או משחקים עם אחרים. ההתחייבות שלהם תכלול מילות פעולה המתארות מה הם יעשו על מנת להדגים ערכים אלה.

התחייבות למשחק הוגן

אני, _____ מבטיח לשחק תמיד משחק הוגן ולמלא אחר העקרונות האלה:

ציות לחוקים

אני מכבד את חוקי המשחק, הספורט והכיתה.

משחק מהנה

לא אעשה דבר שיגרום למשחק להפסיק להיות מהנה.

אומץ לב ודיווח

אדווח כאשר אראה מישהו העושה דבר מה שנוגד את רוח המשחק ההוגן.

עשייה משביעת רצון

אהיה שבע רצון מאופן ביצועי גם אם אינם מושלמים, כל עוד אני מנסה כמיטב יכולתי.

עבודת צוות טובה

אשתף פעולה עם חברי לקבוצה ואתמוך בהם.

מחוייבות

לא אוותר כאשר המצב נהיה קשה.

תחקור: לאחר שהתלמידים ניסחו את התחייבות "משחק הוגן" שלהם, יש לבקש מהם לקרוא אותה בקול רם, כפי שספורטאים או נציגים עושים במהלך טקסי פתיחה של המשחקים האולימפיים.

יש להציג את אמנות התלמידים בכיתה ומחוץ לכיתה על מנת ששאר תלמידי בית הספר יראו אותן, ובכך לעודד תלמידים אחרים לאמץ את ערכי רוח הספורט ואת המשחק ההוגן.

הערה: WADA תודה לכם אם אנשיה יוכלו לראות או לקרוא את הדברים שבפי תלמידים. הרגישו חופשיים לשלוח את עבודתם הכתובה או את הדיונים המצולמים של התלמידים באמצעות דוא"ל info@wada-ama.org, באמצעות פקס (+1 514 904 4451) או באמצעות הדואר:

World Anti-Doping Agency

Attention: Education Department

Stock Exchange Tower

800 Place Victoria (Suite 1700)

PO Box 120

Montreal, QC

H4Z 1B7

לקבלת מידע נוסף: לקבלת דוגמאות של התחייבויות ושבועות נא בקרו בקישורים הבאים:

התחייבות אולימפית (מידע כללי, וכן הנוסח של השבועה):

* הוועד האולימפי הבין-לאומי

http://www.olympic.org/uk/utilities/faq_detail_uk.asp?rdo_cat=10_39_0

* ויקיפדיה

http://en.wikipedia.org/wiki/Olympic_Oath

* אמנות/שבועות אחרות:

- שבועת היפוקרטס (שבועה הנאמרת על ידי רופאים)

http://en.wikipedia.org/wiki/Hippocratic_Oath

- שבועת אמונים (כללית)

http://en.wikipedia.org/wiki/Oath_of_allegiance

- שבועת אמונים (ארה"ב)

http://www4.law.cornell.edu/uscode/html/uscode04/usc_sec_04_00000004----000-.html

פעילות מורחבת

מטרה: מטרת חלק זה היא להציע תחומים שבהם ניתן לבטא את המסרים הכלולים ביחידה זו מחוץ לכותלי הכיתה.

החומרים הכלולים

- אין צורך בחומר מיוחד להשלמת פעילות זו.

המטרה הלימודית

- ליצור קשרים בין ערכי רוח הספורט לבין חלקי חיים אחרים.
- לישם את החומר הנלמד ביחידה זו.

רקע – כפי שנלמד בשיעור 3, ערכי רוח הספורט אינם מוגבלים רק לספורט אלא הם רלוונטיים לצדדים השונים שבחיי היום-יום שלנו. חלק זה מציע דרכים להרחיב את נושא רוח הספורט גם מחוץ לכותלי הכיתה.

נושאים כיתתיים

- במקום לבחון את כל 11 ערכי רוח הספורט בפגישה אחת, ניתן לבחון ערך או קבוצת ערכים כנושא בכיתה לאורך תקופת זמן (שבוע, חודש או סמסטר)
- ניתן להציג את הערך או את קבוצת הערכים בכיתה. ניתן לשלב פעילויות לימודיות, כגון קריאה, איות או חיבור סביב ערך זה.
- ניתן למקד את הכיתה בציונים לשבח או בענישה בהתאם לערך או לקבוצת הערכים למשך התקופה שנקבעה. לדוגמה, במהלך "חודש הכבוד" ניתן לציין לשבח תלמידים על גילוי התנהגות המדגימה ערך זה.

נושאים במסגרת בית-ספרית

- כפי שנעשה בנושאים במסגרת הכיתתית, ניתן להשתמש בכל ערך או בקבוצת ערכים מרוח הספורט כנושא בית-ספרי למשך תקופת זמן נקובה (שבוע, חודש, סמסטר).
- ניתן להציג את הערך או את קבוצת הערכים במסגרת בית-הספר. ניתן לשלב פעילויות לימודיות, כגון קריאה, איות או חיבור סביב ערך זה.
- ניתן למקד את פעילות בית הספר בציונים לשבח או בענישה בהתאם לערך או לקבוצת הערכים למשך התקופה שנקבעה. לדוגמה, במהלך "חודש הכבוד" ניתן לציין לשבח תלמידים על גילוי התנהגות המדגימה ערך זה.

מתחייבים למשחק הוגן

- שיעור 4 עודד תלמידים לכתוב ולהשתתף בהתחייבות "משחק הוגן". ניתן להרחיב פעילות זו כך שתלמידים יהיו אחראים להתנהגויות ולהתייחסויות שלהם בהתבסס על ההתחייבויות שנקבעו.
- ניתן להתמקד בהתחייבויות ביחס לציונים לשבח או לעונשים. לדוגמה, התנהגויות או התייחסויות המדגימות את ההתחייבויות של התלמידים יצינו במסגרת הכיתה או במסגרת הבית-ספרית (חצר בית הספר, חדר האוכל, מסדרונות).

רוח הספורט בחיי היום-יום

איזה קשר יש לרוח הספורט ולחיי היום-יום?

השלימו את הטבלה שלהלן. תחילה כתבו דוגמאות – כיצד אתם משקפים את ערכי רוח הספורט בחיי היום-יום שלכם (שאינם קשורים לספורט); לאחר מכן כתבו כיצד הייתם מצפים מאחרים לשקף את ערכי רוח הספורט; לבסוף כתבו מהן ההשלכות על אנשים שאינם מתנהלים לפי ערכי רוח הספורט. כתבו דוגמה לכל ערך.

מהן ההשלכות כאשר הערכים אינם קיימים?	מה אני מצפה מאחרים?	מה אני יכול לעשות?	ערכי רוח הספורט
			מוסר, משחק הוגן ויושר
			בריאות
			מצויינות בביצועים
			אופי וחינוך
			הנאה ושמחה
			עבודת צוות
			מסירות ומחוייבות

הגדרת השימוש בסמים

ההגדרה הבין-לאומית המוכרת לשימוש בסמים

בדרך כלל אנו מגדירים שימוש בסמים כשימוש בחומרים אסורים, אולם הפרת החוקים למניעת השימוש בסמים אחרים נחשבת גם היא לשימוש בסמים. לפי הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים, ההגדרה לשימוש בסמים היא הפרת אחד או יותר מהחוקים למניעת השימוש בסמים. הדבר ידוע גם כ"הפרת החוק למניעת השימוש בסמים".

השימוש בחומר אסור

הספורטאים אחראים לכל דבר הנכנס לתוך גופם. הצירוף "שימוש בסמים" אינו מוגבל רק לשימוש בחומרים אסורים מתוך כוונה לשפר ביצועים, אלא לשימוש בכל חומר שהוא בכל מצב.

החזקת חומר אסור

ניתן להאשים ספורטאים בהפרת החוק למניעת שימוש בסמים או בניסיון להשתמש בחומרים אסורים אפילו אם נמצא ברשותם חומר אסור מבלי שהשתמשו בו. משמעות הדבר היא שאסור לספורטאים להחזיק ברשותם חומר אסור. הפרת החוק למניעת השימוש בסמים כולל גם סחר ואספקת חומר אסור לספורטאים אחר.

הפרעה לתהליך הבדיקה

ספורטאי המסרב לספק דגימה לאחר שקיבל הודעה שהוא נבחר לבקרת שימוש בסמים, מפר את החוק למניעת השימוש בסמים. ספורטאי המסכים לספק דגימה, אולם מתערב או מנסה להתערב בצידוד בקרת השימוש בסמים או בכל חלק של התהליך ייחשב כאילו הפר את החוק למניעת השימוש בסמים.

\א-מתן מידע בדבר מקום ההימצאות

ספורטאים נדרשים לדווח לארגונים למניעת השימוש בסמים על המקומות והזמנים שבהם יימצאו. הארגון למניעת השימוש בסמים רשאי לבדוק ספורטאים בביתם, במרכז האימונים שלהם או במהלך תחרות. אם ספורטאים אינם מספקים מידע זה או אינם נמצאים במקום שעליו דיווחו במהלך תקופה של 18 חודשים, הם יואשמו בהפרת החוק למניעת שימוש בסמים.

עידוד או סיוע לאחרים בשימוש בסמים

לבסוף, כל אדם המסייע או מעודד ספורטאים להשתמש בסמים, מספק לספורטאים חומרים אסורים או מסתיר את פעולותיו, יואשם בהפרת החוק למניעת השימוש בסמים.

יחידה 2 – בני נוער :

השימוש בסמים ורוח הספורט

הקדמה

ביחידה זו יוצגו בפני התלמידים הגדרת השימוש בסמים, ההיסטוריה של השימוש בסמים ומניעת השימוש בסמים בספורט וכן יוצג בפניהם מידע על ארגונים חשובים המעורבים במאבק על מניעת השימוש בסמים. לאחר מכן התלמידים ישקלו כיצד השימוש בסמים נוגד את ערכי רוח הספורט.

באילו נושאים תעסוק יחידה זו?

- מהו השימוש בסמים?
- ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו
- מי נלחם נגד השימוש בסמים בספורט?
- מהי הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים בספורט?
- השימוש בסמים ורוח הספורט
- השימוש בסמים: למה שיהיה לי אכפת?

אילו פעילויות יוצגו ביחידה זו?

- הגדרת השימוש בסמים בספורט
- ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו על ציר הזמן
- פעילות בנושא פרשנות הלוגו של WADA
- משחק קלפים של WADA בנושא מניעת השימוש בסמים בספורט.

אילו מקורות נכללים ביחידה זו?

- תמסיר – ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו
- על הארגון WADA – אתר WADA, אתר INADO
- תמסיר – לתלמידים על הארגון WADA
- תמסיר – סיפור הלוגו של WADA (עם הלוגו וללא הלוגו)
- ערכי רוח הספורט (מתוך יחידה 1)
- תמסיר – משחק קלפים
- הוראות המשחק

אילו מיומנות נפעיל במסגרת יחידה זו?

- הבנת הנקרא
- חשיבה ביקורתית
- למידה שיתופית

שיעור 1: מהו שימוש בסמים בספורט?

מטרה: מטרת שיעור זה היא להציג בפני התלמידים את סוגיית השימוש בסמים בספורט: הגדרת השימוש בסמים בספורט, ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו וסוגי הארגונים הנאבקים בשימוש בסמים בספורט.

החומרים הכלולים

- תמסיר – מהו שימוש בסמים בספורט?
- תמסיר – ההיסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו.

המטרה הלימודית

- רכישת ידע בנושא השימוש בסמים בספורט ומניעתו.

מהו שימוש בסמים בספורט?

שיחה: לפני השיחה בנושא השימוש בסמים בספורט יש לבקש מהתלמידים לערוך סיעור מוחות אישי או בקבוצות קטנות בנושא: מהי לדעתם משמעות המונח "שימוש בסמים בספורט".

יסופק תמסיר שיסייע לתלמידים במהלך סיעור המוחות.

- בסעיף הראשון – "הגדרה", על התלמידים להגדיר מהו שימוש בסמים בספורט. בפעילות זו ייאסר עליהם לחפש במילון או לפנות לכל מקור מידע אחר. יש לעודד את התלמידים לכתוב הגדרה כפי שהיא עשויה להימצא במילון.

- בסעיף השני – "דוגמאות" על התלמידים להציג דוגמאות כיצד יכול ספורטאי לעשות שימוש בסמים.

בסעיף השלישי, "מקרי השימוש בסמים" – התלמידים יתבקשו לכתוב על מקרים ספציפיים העולים בדעתם ו/או להזכיר שמות של ספורטאים שנתפסו בשימוש בסמים.

- ספורטאים: בן ג'ונסון (1988, קנדה); דווין צ'יימברס (2003, בריטניה), ג'סטין גטלין (2006, ארה"ב)
- אופניים: פלויד לנדיס (2006, ארה"ב); תמי תומאס (2000 ו-2011, ארה"ב)
- סקי: אולה דנילובה (2002, רוסיה)
- שחיה: 11 שחיינים סיניים נבדקו ונמצאו תוצאות חיוביות במשחקי אסיה 1994
- הרמת משקולות: 11 מרימי משקולות מיוון ו-11 מרימי משקולות מבולגריה נבדקו ונמצאו תוצאות חיוביות במוקדמות של המשחקים האולימפיים בבייג'ינג
- כדורגל: רנה היגיטה (2004, קולומביה); פרננדו קואטו (2001, פורטוגל)

בישראל נודעו פרשות ספורות:

- ראשית שנות ה-90: נציגי ישראל בהרמת משקולות האחים איגור יורי דנדיק נתפסו בבדיקת שתן באליפות באירופה, לאחר שרימו בבדיקת שתן בישראל.^{[12][13]}
- 1994: אלכסיי בזארוב אלוף ישראל בריצת 400 מ' משוכות נתפס בבדיקות לפני אליפות אירופה שלקח סטרואידים ותרופות משתנות.^[12]
- 1999: הכדורגל הישראלי כפיר אדרי נתפס בלקיחת סם ממריץ מסוג אפדרין (מקבוצת האמפטמינים), הפרשה נקראה בתקשורת "פרשת האפדרין" ובעקבותיה ספגה קבוצתו אז מכבי תל אביב עונש של הפחתה של 4 נקודות ליגה וקנס של 100 אלף ש"ח. אדרי הורחק ל-6 משחקים, ואילו מאמן הכושר של הקבוצה גיא עזורי - אשר סיפק את התרופה - הורחק לשנתיים מהמגרשים.
- 1999: בבדיקת שתן מטעם איגוד האתלטיקה הישראלי, נמצא סטרואיד אנאבולי אצל הקופץ לגובה איתי מרגלית שהתכונן לאולימפיאדת סידני. הפיזיולוג שלו מולי אפשטיין טען כי במדובר בתוסף מזון, ואחרי שנתיים של בדיקות מעבדה והליך ממושך - זוכה מאשמה, אך בינתיים פרש מהספורט.^[12]
- עד 2006: מאמן נבחרת ישראל בשחיה - הסלובני דימיטרי מנסביץ' נתן לחניכיו תוספי מזון לא מאושרים. מנסביץ' פוטר.^[13]
- 2008: לשייט אודי גל המתכונן לאולימפיאדת בייג'ינג התגלו עקבות של סטרואיד אנאבולי בשתי בדיקות שתן - מספר שבועות לפני האולימפיאדה. לדברי אודי גל מדובר בשאריות של התרופה פרופסיה (Finasteride) כנגד התקרחות. בעבר הושעו מספר ספורטאים על שימוש בתרופה זו, שאסורה לספורטאים, כי השימוש בה יכול לשמש גם כהסוואה לשימוש בסטרואידים אנאבוליים. לאחר הליך שימוע, גל ננזף, ולא סולק מהמשלחת הישראלית לאולימפיאדה.^{[14][15]}
- 2008: מקס ג'ייבן אלוף ישראל בשחיית 200 מ' הושעה מסגל אולימפיאדת בייג'ינג, לאחר שבבדיקת שתן התגלה שהשתמש בסוג של סטרואיד אנאבולי בשם בולנדון.^[16]
- 2012: בבדיקות שנעשו לרץ המרתון זוהר זימרון נמצא חומר אסור. זימרון הועמד לדין וננזף, אך לא נמנע ממנו להשתתף באולימפיאדת לונדון (2012).

נלקח מהערך : סמים בספורט, ויקיפדיה

משמעות המונח שימוש בסמים בספורט הוא שימוש בסם אסור ע"י ספורטאית/ת על מנת לשפר את ביצועיו/ביצועיה.

הערה: ישנן שיטות או אירועים אחרים הנכללים במסגרת ההגדרה של WADA לשימוש בסמים בספורט. בהמשך יחידה זו וביחידות אחרות יינתן הסבר בנוגע אליהם.

מהי מניעת השימוש בסמים בספורט?

- שיחה: הצג את התפישה של מניעת שימוש בסמים בספורט באמצעות שאלה לתלמידים: מה לדעתם כרוך במניעת השימוש בסמים בספורט?
- להלן מספר נקודות שיש להעלות בשיחה:

- השימוש בסמים לשם שיפור ביצועים
- המאבק בשימוש בסמים בספורט
- בדיקת ספורטאים, ענישה או הדרת ספורטאים הנוטלים סמים
- האיסור על השימוש בסמים
- חינוך ומתן מידע לספורטאים בדבר חומרים האסורים בשימוש.

היסטוריה של השימוש בסמים בספורט ושל מניעתו

רקע: מאמינים כי תופעת השימוש בסמים הייתה חלק מעולם הספורט החל מימי יוון העתיקה.

- פעילות: יש לבקש מהתלמידים לקרוא את תמסיר ההיסטוריה של השימוש בסמים ושל מניעתו וליצור ציר זמן המתאר את האירועים החשובים.
- אפשר להכין שני צירי זמן: הראשון עבור אירועים עיקריים בהיסטוריה של השימוש בסמים בספורט והשני עבור אירועים עיקריים בהיסטוריה של מניעת השימוש בסמים בספורט.

שאלות:

- כיצד אתם מרגישים כאשר אתם שומעים אודות ספורטאי שנבדק ונמצא כי השתמש בחומרים אסורים?
- כיצד אתם מרגישים כאשר אתם משחקים משחק או עוסקים בספורט והיריב שלכם מרמה?
- יש לבקש מהתלמידים לתעד את הרגשתם על הדף באמצעות טקסט או ציור המתאר כיצד רמאות משפיעה עליהם באופן כללי ובמיוחד בספורט.

הערה: WADA תודה לכם אם עובדי מחלקת החינוך יוכלו לראות או לקרוא את הדברים שכתבו התלמידים. הרגישו חופשיים לשלוח את עבודותיהם הכתובות או את הדיונים המצולמים באמצעות דוא"ל - info@wada.org, באמצעות פקס - +1 514 904 4451 או באמצעות הדואר לכתובת:

- חוברת לחינוך נוער נגד שימוש בסמים בספורט של אונסק"ו

- <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001465/146586e.pdf>

- רשימת הספורטאים שנבדקו ונמצאו חיוביים בשימוש בחומרים אסורים – וויקיפדיה –

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_athletes_found_guilty_of_using_banned_drugs

שיעור 2: מהי הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים?

מטרה: מטרת שיעור זה היא להציג בפני התלמידים את המאבק נגד השימוש בסמים. פעילויות הארגונים השונים הנאבקים בשימוש בסמים בספורט יוצגו בפני התלמידים, ובעיקר פעילותה של הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים בספורט.

החומרים הכלולים בשיעור:

- מהי WADA? – תמסיר
המטרה הלימודית:

- רכישת ידע בנוגע למאבק נגד השימוש בסמים בספורט.

מי נלחם בשימוש בסמים בספורט ומהי הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים בספורט?

רקע: ספורטאים נבדקים על ידי ארגונים רבים. ספורטאים המתחרים ברמה בין-לאומית עשויים להיבדק על ידי הארגון הארצי למניעת שימוש בסמים בספורט (NADO), על ידי הפדרציה הבין-לאומית (IF) האחראית על ענף הספורט שלהם ובמהלך תחרות – על ידי מארגני התחרות או מארגני המשחקים (כגון המשחקים האולימפיים, המשחקים הפארה-אולימפיים, משחקי חבר העמים הבריטי, המשחקים הפאן-אמריקאיים, משחקי אסיה וכד'). הבדיקה היא רק חלק קטן ממשוואת מניעת השימוש בסמים. גם ממשלות משחקות תפקיד במלחמה זו, וכיום תפקיד זה נמצא בידי הארגון הבין-לאומי אונסק"ו – ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם.

הערה: אתר האינטרנט של WADA (<http://www.wada-ama.org>) מכיל מידע רב ומקורות העשויים להועיל לכם.

שיחה: יש לשאול את התלמידים האם הם מכירים ארגונים הנלחמים בתופעת השימוש בסמים בספורט.

בין הדומגאות:

- הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים בספורט
- ארגונים לאומיים למניעת שימוש בסמים בספורט
- פדרציות ספורט (לדוגמה FIFA (כדורגל) FIBA (כדור בסיס), UCI (אופניים), IAAF (אתלטיקה)
- מארגני משחקים עיקריים (לדוגמה הוועד האולימפי הבין-לאומי (המשחקים האולימפיים), הוועד הפארה-אולימפי הבין-לאומי (המשחקים הפארה-אולימפיים))

יש להסביר בקצרה נושאים אלה:

- מה מייצגת הסוכנות העולמית למניעת השימוש בסמים בספורט-
- המאבק נגד השימוש בסמים
- ההבטחה כי חוקי מניעת השימוש בסמים זהים בכל המדינות ובכל ענפי הספורט
- חינוך ספורטאים, מאמנים ומורים בנוגע לפגעי השימוש בסמים

הסיפור מאחורי הלוגו "משחק הוגן" של WADA

רקע: "הקשתות המזוהבות של מקדולנד'ס", המסר "Just do it" והסימן ה"swosh" של חברת נייקי. הלוגו (סמליל) והמסרים של החברות הללו מוכרים ברחבי העולם.

בחלק זה של היחידה יוצגו בפני התלמידים המשמעות והמסר מאחורי הלוגו של WADA.

- **קדם-פעילות:** יש להסביר לתלמידים כי לחברות ולארגונים יש בדרך כלל לוגו או תמונה המזהה את הארגון והמסמלת מה הארגון מייצג.
 - יש לשאול את התלמידים האם הם יכולים לחשוב על לוגו המקושר בקלות לחברה. חלק מהדוגמאות עשויות לכלול את מקדולנד'ס (הקשתות), נייקי (swosh) ואחרים.
 - יש להסביר לתלמידים כי הלוגו של הסוכנות העולמית למניעת שימוש בסמים בספורט יוצג בפניהם. יש לשאול את התלמידים מה לדעתם עשוי לוגו של ארגון הנלחם בשימוש בסמים בספורט לכלול.
- רקע:** ניתן להבחין בשני תמסירים בסיפור הלוגו של WADA: האחד מכיל את הלוגו של ADA, והשני אינו כולל הלוגו. ישנן דרכים שונות להשלמת פעילות זו: אפשר פשוט לתאר את הלוגו של WADA לתלמידים לפני שמציגים אותו, כך שיוכלו לדון בפרשנות שלהם לגבי הלוגו ולהציע לוגו חלופי. אפשר להקריא לתלמידים את התיאור, לבקש מהם לצייר את הפרשנות שלהם ללוגו בהתבסס על התיאור המסופק ואז להשוות את הפרשנות שלהם ללוגו המקורי של WADA (בשיעור נכלל גם תמסיר ללא הלוגו של WADA).

פעילות לוגו WADA: אפשרות 1

- לחלק לתלמידים את תמסיר סיפור הלוגו של WADA (ללא הלוגו).
- לבקש מהתלמידים לקרוא את תיאור הלוגו של WADA.
- לאחר שהתלמידים קראו את הטקסט – לבקש מהם לצייר את הלוגו, כפי שהם מדמיינים אותו, בהתבסס על התיאור בלבד.

פעילות לוגו WADA: אפשרות 2

- לחלק לתלמידים את תמסיר סיפור הלוגו של WADA (הכולל את הלוגו).
 - לבקש מהתלמידים לקרוא את תיאור הלוגו של WADA.
 - לאחר שהתלמידים קראו את הטקסט – לבקש מהם לצייר את הלוגו, כפי שהם חושבים שייצג אותו בצורה הטובה ביותר.
- הערה: WADA תודה לכם אם אנשי מחלקת החינוך יוכלו לראות או לקרוא את הדברים שבפי התלמידים. הרגישו חופשיים לשלוח את עבודותיהם הכתובות או את הדיונים המצולמים באמצעות דוא"ל (info@wada-ama.org), באמצעות פקס (+1 514 904 4451) או באמצעות הדואר:

World Anti-Doping Agency

Attention: Education Department

Stock Exchange Tower

800 Place Victoria (Suite 1700)

PO Box 120

Montreal, QC

H4Z 1B7

שיעור 3: השימוש בסמים ורוח הספורט?

המטרה: מטרת שיעור זה היא לייצר את הקשר בין ערכי רוח הספורט לבין השימוש בסמים בספורט ולעודד את התלמידים לחשוב מדוע השימוש בסמים בספורט אינו נכון.

החומרים הכלולים:

- משחק קלפים
- תמסיר - דף הוראות המשחק

המטרה הלימודית:

- קישור ערכי רוח הספורט לתחומי חיים אחרים, בעיקר לשימוש בסמים
- חשיבה ביקורתית אודות ההשפעה של רמאות ואי-ציות לחוקים על החברה.

רמאות- מהו כל הסיפור?

רקע: יש להתייחס לשיעורים ביחידה 1. אם חומר זה לא נלמד, יש לספק הסבר כללי.

- **קדם-פעילות:** יש לסקור את החומר שנלמד בשיעור הראשון בשאלה "מהי משמעות רוח הספורט?".
- **יש לסקור את 11 ערכי רוח הספורט (הרשומים מטה) יחד עם התלמידים.**
- פירוט רחב יותר של ערכי רוח הספורט ניתן למצוא בתמסיר ערכי רוח הספורט (יחידה 1, שיעור 1).

מסירות ומחוייבות	אתיקה, משחק הוגן ויושר
מתן כבוד לחוקים ולכללים	בריאות
מתן כבוד לעצמי ולאחרים	מצויינות בביצועים
אומץ	אופי וחינוך
קהילה וסולידריות	הנאה ושמחה
	עבודת צוות

דיון:

- יש לבקש מהתלמידים לדון בשאלה מה הם יכולים לעשות כאשר הם משחקים משחק או עוסקים בספורט או אפילו מה הם יכולים לעשות בחיי היום-יום שלהם על מנת לחיות לפי ערכי רוח הספורט.
- יש לשאול את התלמידים איך הם מרגישים כאשר אנשים המשחקים עמם מרמים או אינם מצייתים לחוקים.
- יש לבקש מהתלמידים להזכיר לכם מהי משמעות הצירוף "שימוש בסמים בספורט"
- שימוש בסמים בספורט משמעו שימוש בסם אסור ע"י ספורטאי כדי לשפר את ביצועיו.
- יש לשאול את התלמידים מה דעתם על שימוש בסמים – האם זה הוגן? האם שימוש בסמים מציית לערכי רוח הספורט?
- יש להסביר לתלמידים כי שימוש בסמים בספורט הוא רמאות והוא ההיפך מרוח הספורט. יש להסביר לתלמידים כי בשימוש בסמים בספורט כולל גם "מרמה" בבדיקת סמים, בניסיון להימנע מלהשתתף בבדיקת סמים או מעשה כלשהו שנועד להפריע לבדיקה (הוספת דבר-מה לדגימה, שימוש בשתן של מישהו אחר וכד').

משחק הקלפים של WADA

- פעילות: יש להסביר לתלמידים כי הם ישחקו במשחק הקלפים בקבוצות קטנות (4-5 שחקנים).
 - לפני שהתלמידים יתחלקו לקבוצות יש להסביר את חוקי המשחק, להראות לתלמידים את הלוגו בגב הקלפים, לבקש מהתלמידים לזהות את הלוגו ולהסביר מה משמעותו.
 - יש להסביר את חוקי המשחק.
 - הערה: יש לבדוק את דף הוראות משחק הקלפים של WADA המצ"ב.
 - כאשר התלמידים יכירו את חוקי המשחק, יש לוודא כי בכל קבוצה יהיה "רמאי". יש להנחות את הרמאי
 - לא לשחק בתורו
 - לא לציית לחוקי המשחק.
 - אם הרמאי יקבל את קלף "הרחקה לכל החיים", עליו/ה להפסיק לשחק, אולם הוא/היא יכולים להפריע למהלך המשחק.
- תחקור:**
- לאחר סיום המשחק:
- יש לשאול את התלמידים כיצד התנהל המשחק ומהי הרגשתם (לדוגמה- האם הם נהנו).
 - יש לשאול את התלמידים אם הם הבחינו בטקסט הכתוב על הקלפים. אם הם לא הבחינו כי הטקסט מציין את ערכי רוח הספורט, יש להביא זאת לידיעתם.

קלף מספר	טקסט	ערכי רוח הספורט
1	כבוד	כבוד לחוקים; כבוד לעצמי ולאחרים
2	משחק הוגן	אתיקה, מוסר ויושר
3	הנאה	הנאה ושמחה
4	לא לסמים	מוסר; משחק הוגן ויושר; בריאות; ציות לחוקים ולהוראות; כבוד לעצמי
5	מנוחה	בריאות
6	חיים חיוביים	בריאות
7	מחוייבות	מסירות ומחוייבות
8	חיים בריאים	בריאות
9	יושר	אתיקה, מוסר ומשחק הוגן
+2	רמאות	ציות לחוקים; מוסר, משחק הוגן ויושר
דלג על תור	מאשים את חבריי לקבוצה	כבוד למשתתפים אחרים, הנאה ושמחה
שנה כיוון	לא שיחקתי משחק הוגן	כל 11 ערכי רוח הספורט

- יש לעודד את התלמידים לשתף את חבריהם ברגשותיהם כאשר רימו אותם ולספר מה הם למדו כאשר שיחקו במשחק. יש לעודד את התלמידים ה"רמאים" לשתף את חברי הקבוצה ברגשותיהם כאשר הם רימו.
- יש להסביר כי כאשר ספורטאים משתמשים בחומרים או בשיטות להגברת ביצועים, הם מתנהגים בספורט כפי שה"רמאים" שיחקו במשחק הקלפים. הספורט אינו מהנה עבור האדם המרמה (כולם כועסים) והוא בהחלט אינו מהנה עבור האנשים המנסים לשחק לפי הכללים.
- יש להסביר לתלמידים כי יש להם תפקיד חשוב בהבטחה כי יתנהגו בספורט באופן הוגן.

הקוד העולמי למניעת השימוש בסמים בספורט

קוד העולמי למניעת השימוש בסמים בספורט, הידוע בכינוי "הקוד", נוצר על מנת להבטיח כי ספורטאים מכל המדינות ובכל ענפי הספורט יהיו כפופים לאותם חוקים והליכים למניעת השימוש בסמים.

הקוד מגדיר מה נכלל בעברות על כללי מניעת השימוש בסמים. שימוש בסמים אינו מוגבל רק לנטילת חומרים אסורים אלא כולל גם:

- אחזקה, שימוש או ניסיון לשימוש בחומר אסור
- סירוב או הימנעות מבדיקה
- סחר
- שילוב של אי-הופעה לשלוש בדיקות ו/או אי-מסירת מידע בנוגע למקום הימצאות (במסגרת תקופה של 18 חודשים)
- התערבות בתהליך הבדיקה
- עידוד או סיוע לספורטאי להשתמש בסמים או אספקת חומרים אסורים לספורטאי.

הקוד מתווה אילו עונשים יש להטיל בשל סוגי ההפרות השונות וכן מתאר את הנסיבות האחרות העשויות להשפיע על סוג העונש שיוטל.

סוג העברה	טווח הענישה
אחזקה או שימוש בחומר אסור	מינימום – נזיפה (כאשר יוכח כי לא נעשה שימוש בחומר על מנת לשפר ביצועים) סטנדרטי – שנתיים עברה שנייה – 4 שנים עד למשך כל החיים
סירוב להיבדק	עברה ראשונה – שנתיים עברה שנייה – 4 שנים עד למשך כל החיים
סחר	עברה ראשונה – 4 שנים עד למשך כל החיים עברה שנייה – 10 שנים עד למשך כל החיים
שילוב של אי-הופעה לשלוש בדיקות ואי-מסירת מידע בדבר מקום ההימצאות (במסגרת תקופה של 18 חודשים)	עברה ראשונה – 1-2 שנים עברה שנייה – שנתיים עד למשך כל החיים
התערבות בתהליך הבדיקה	רגיל – שנתיים עברה שנייה – 4 שנים עד למשך כל החיים

האמנה הבין-לאומית למניעת השימוש בסמים בספורט

הוועד האולימפי הבין-לאומי וכלל ארגוני הספורט פועלים בשיתוף פעולה עם ממשלות, במאבקם בשימוש בסמים בספורט וזאת על מנת להגן על זכויותיהם של ספורטאים הנקיים משימוש בסמים. בשנת 2004 אימץ הוועד האולימפי הבין-לאומי את הקוד העולמי למניעת שימוש בסמים ("הקוד"), המשלב בהרמוניה מדיניות ותקנות למניעת השימוש בסמים בכל ענפי הספורט ובכל המדינות בעולם.

מאחר שמבחינה חוקית, לא ניתן לחייב מדינות לפעול באמצעות מסמך שאינו ממשלתי, כדוגמת הקוד, נוצרה שותפות עם ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם (אונסק"ו), ונכתבה האמנה הבין-לאומית של אונסק"ו למניעת השימוש בסמים בספורט.

האמנה מתירה לממשלות להתאים את החקיקה שלהן לקוד, וכך להמשיך לשלב בהרמוניה בין ספורט וחקיקה ציבורית במאבק נגד השימוש בסמים בספורט.

האמנה שפותחה ויושמה בזמן שיא, אומצה באוקטובר 2005. על מנת להעניק לה תוקף, היה צורך לאשר אותה על ידי 30 מדינות. באופן רשמי האמנה נכנסה לתוקף ב-1 בפברואר 2007.

ב-12 בנובמבר 2008 הצטרפה WADA לאונסק"ו לחגיגת אבן הדרך של המדינה ה-100 שאישרה את האמנה.

**WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY**

play true

ISRAEL NADO
הוועדה הממלכתית
למניעת סימום בספורט

הנכם מוזמנים לגלוש באתר הוועדה הממלכתית
למניעת סימום בספורט:

WWW.INADO.ORG.IL

**מגיעים להישגים נקיים מסמים!
אנחנו אומרים לא לסמים בספורט!**

משחקים נקי!

משחקים הוגן!

יש לכם רעיונות לסלוגנים נוספים???

